

men ogsaa derigennem, at Staten endnu kan komme til at indbetale 1 Million i Afviklingskassen efter Loven om Afviklingskassens Oprettelse af 1910. Jeg tillader mig derfor at søge om Stempelfrihed for dette Laan, idet jeg mener, at det har samfundsmæssig og ogsaa rent statsmæssig Interesse. — Dernæst er der, da Grundejerbankens Virksomhed standsedes og dens Aktiver, til Dels en Række Ejendomme af tvivlsom Værdi, overdroges til Handelsbanken, af Finansministeriet ydet Tilsagn om, at der skulde søges om Stempelfrihed og Afgiftsfrihed for denne Overdragelse, og da man fra Statens ligesom fra Bankernes Side mente, at denne Overdragelse var fornuftig og forsvarlig, og da der ved den Lejlighed ydedes Grundejerbankens Aktionærer, hvad der kunde ydes dem, har Finansministeriet ment det rigtig at søge den høje Rigsdag om en saadan Fritagelse. Herpaa gaar Lovforslaget ud, og Landstinget har vedtaget Lovforslaget uforandret, og jeg vil nu ogsaa anmode det høje Folketing om at yde sin Medvirken til, at dette Lovforslag kan gennemføres.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Valg til Rigsdagen.

(Lovforslaget findes i Tillæg C.)

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Indenrigsministeren (Rode): Forslag til Lov om Valg til Rigsdagen er i Dag ved tredje Behandling vedtaget af Landstinget med stort Flertal. Jeg skal nu have den Ære at anbefale dette høje Ting at vedtage Lovforslaget. Det vil være baade kendt og ukendt for det høje Ting. De fleste Enkeltheder vil være kendte fra tidligere Behandlinger, men i sin Sammensætning af disse Enkeltheder danner Lovforslaget en ny Helhed.

Valgmaaden ved Folketingsvalg er Valg i Enkeltmandskredse med Tillægsmandater, saaledes som Folketinget saa godt som enstemmigt vedtog det i 1913—14, men som det den Gang ikke blev vedtaget

af Landstinget. Bevaret er den Deling i 3 Omraader, der førtes ind i Regeringens Forslag her i Tinget, men i det ene af disse Omraader, i København-Frederiksberg, foretages Valgene ikke som vedtaget her i Tinget i Enmandskredse med Supplering, men ved Listevalg, saaledes som man foreslog i Fjor i Landstinget under Behandlingen af Valgloven dér. Systemet med Tillægsmandater er altsaa det kendte, og i alt væsentligt er Udførelsen den, som Folketinget sluttede sig til her i 1913—14. En betydningsfuld Afvigelse er det, at Tillægsmandaterne er blevet flere. Tidligere var der for Øerne og Jylland kun 13 Tillægsmandater. Nu er der foreslaet i alt 23. Derved faar Systemet gunstigere Vilkaar at virke under. Man maa haabe, at Antallet vil vise sig tilstrækkeligt til at opnaa det, som Valgloven skulde udtrykke: Tilvejebringelse af en forholdsmæssig Repræsentation for de forskellige Anskuelser blandt Vælgerne. En anden Forandring er sket i Forslaget fra den Skikkelse, Folketinget sidst kendte det i, derigennem, at Udtagelsen af Tillægsmandaterne paa et Punkt er ændret. Ved Spørgsmaalet om, hvilken Kandidat Tillægsmandatet skal tilfalde, enedes man sidst om at lade det tilfalde den Kandidat i et Amt, hvis Procenttal af Vælgere var det største, altsaa den af Partiets Kandidater, der stod højest i Kredsen. Nu er dette ændret derhen, at den af Partiets Kandidater, der har det største Tal af Stemmer for sig, faar Tillægsmandatet. Dette hænger sammen med, at der er aabnet Adgang for en Folketingskandidat til at stille sig i mere end een Kreds i samme Amt og saaledes om sin Person samle sit Partis Stemmer i Amtet i det Omfang, han formaar, saaledes at den vedkommende, saafremt han ikke trænger igennem ved Valget i Enmandskredse, men skal blive Repræsentant i Kraft af et Tillægsmandats Tildeling, da bliver det ved Stemmer, givne ham fra eventuelt flere af Kredsene i det samme Amt. Det er de væsentligste Ændringer, der er foretagne med Hensyn til Tillægsmandats-Systemet.

For Landstingsvalgets Vedkommende foretages Valgmandsvalget i store Kredse i Modsætning til, hvad man tidligere har vedtaget her i Tinget. Man tilstræber derigennem at sikre Forholdsmæssigheden ved Valgene. Kredsene er de samme, i hvilke Vælgerne gaar til Valg ved Folketingsvalget, og de er saa store, at alle Mindretal og Flertal kan komme til Gyldighed, hvad der vilde være vanskeligt, naar Valg-